

TÕRVA VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Tõrvas.....2026 nr

Tõrva valla tuulepargi eriplaneeringu kehtestamine

Vastavalt planeerimisseaduse (edaspidi PlanS) § 95 lg-le 1 koostatakse kohaliku omavalitsuse eriplaneering olulise ruumilise mõjuga ehitise püstitamiseks, kui olulise ruumilise mõjuga ehitise asukoht ei ole üldplaneeringus määratud. Vastavalt Vabariigi Valitsuse 01.10.2015. a määrusele nr 102 „Olulise ruumilise mõjuga ehitiste nimekiri“ p-le 4 loetakse enam kui 30 meetri kõrgustest tuulikutest koosnev tuulepark olulise ruumilise mõjuga ehitiseks. Vastavalt Vabariigi Valitsuse 26.06.2003 määrusele nr 184 „Võrgueeskiri“ on tuulepark mitmest elektrituulikust ning elektrituulikuid omavahel ja neid liitumispunktiga ühendavatest seadmetest, ehitistest ning rajatistest koosnev elektrijaam. Tuulepargi rajamise vajadus tuleneb Eesti riigi kliima- ja energiapoliitikast, mille raamistiku määrab dokument „Kliimapoliitika põhialused aastani 2050“. Eesti pikaajaline eesmärk on minna üle vähese süsinikuheitega majandusele, mis tähendab järk-järgult eesmärgipärast majandus- ja energiasüsteemi ümberkujundamist ressursitõhusamaks, tootlikumaks ja keskkonnahoidlikumaks.

Tõrva valla tuulepargi eriplaneering (*edaspidi eriplaneering*) koostatakse Tõrva valla territooriumile eesmärgiga selgitada välja sobiv ala elektrituulikute (*edaspidi tuulik*) pargi rajamiseks ning määrata tuulepargi kommunikatsioonidele sobiv paigutus.

Kavandatud tuulepark koosneb kuni 21-st tuulikust kõrgusega kuni 300 m. Tuulepargi liitumine kavandatakse tuulepargi keskosas Lossimäe maaüksusel või selle lähialal paikneva planeeritava keskpinge alajaamaga ja ühendatakse põhivõrguga ca 4 km kaugusele jäävasse Tõrva 110 kV alajaama, tuulepargi ja alajaama vahelise maakaabelliiniga, mis valdavas osas jääb juurdepääsuteede äärde.

Koostatav eriplaneering on kooskõlas Eesti kliima- ja energiapoliitika eesmärkidega, sh Eesti energiamajanduse arengukavaga 2030+ ja Eesti kliimamuutustega kohanemise arengukavaga aastani 2030.

Eriplaneeringu asukoha eelvaliku tingimused

Eriplaneeringu asukoha eelvalikuga koos koostatakse keskkonnamõtjude strateegilise hindamise (KSH) esimese etapi aruanne, mis tegeleb sobilike asukohtade väljaselgitamise ja võrdlemisega keskkonnamõtjudest lähtuvalt. KSH esimese etapi aruandes fikseeritakse tingimused, millega on vaja arvestada ning tuvastatakse ja määratakse täiendavate uuringute vajadus. Kohaliku omavalitsuse üksus võib tuuleparki kavandava kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostamisel loobuda eraldiseisvast detailse lahenduse koostamisest ja kehtestada tuulepargi asukoht eriplaneeringu eelvaliku otsuse alusel sellisel juhul, kui puuduvad välistavad tegurid tuulepargi edasiseks kavandamiseks projekteerimistingimustega ning asukoha eelvaliku otsuses on toodud projekteerimistingimuste andmise aluseks olevad tingimused. Omavalitsus on käesoleva eriplaneeringu koostamisel andnud suunise alade puhul, mille puhul see osutub võimalikuks, detailse lahenduse koostamisest loobuda vähendamaks halduskoormust. Seega eriplaneeringus kajastatud tuulepargialal, kus on veendumus välistavate tegurite puudumise osas (sh veendumus olulise ebasoodsa mõju puudumise osas Natura aladele), seatakse asukohavaliku koostamisel tingimused projekteerimistingimuste väljastamiseks, mh ka ligikaudsed tuulikute, neid teenindavate teede ja ühendusliinide asukohad.

Eriplaneeringu menetluskäik

Tõrva Vallavolikogu algatas tuulepargi ja selle toimimiseks vajaliku taristu kavandamiseks kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ning planeeringu keskkonnamõtju strateegilise hindamise koostamise koos vajalike uuringute läbiviimisega 25.10.2022 otsusega nr 1-3/2022/24. Algamise ajal hõlmas planeeringuala ligikaudu 115 km² suurust ala Karjatnurme, Holdre, Kiriku, Kähu, Ala, Pilpa, Taagepera ja Koorküla halduspiirides. Eriplaneeringu algatamise taotluse esitas Evecon OÜ.

Riigihanke (viitenumber 261076) tulemusel leitud töövõtjad koostasid Tõrva valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku eelnõu (koostaja AB Artes Terrae OÜ) ning Tõrva valla eriplaneeringu keskkonnamõtju strateegilise hindamise esimese etapi aruande (koostaja Lemma OÜ).

Lähteseisukohad ja KSH programm avalikustati vastavalt PlanS § 100 lõigetele 1 ja 3 vahemikus 10.07.-11.08.2023.a. Avaliku väljapaneku jooksul esitati 11 kirja, pärast avaliku väljapaneku lõppemist lisandus 4 arvamuskirja. Oma seisukohad dokumentide täiendamiseks või planeeringuprotsessis edaspidi arvestamiseks esitasid Maa-amet, Muinsuskaitseamet, Regionaal- ja Põllumajandusministeerium, Keskkonnaamet, Transpordiamet, Terviseamet, Põllumajandus- ja Toiduamet, Kliimaministeerium, Elering AS, Riigimetsa Majandamise Keskus, Sarapiku OÜ, Läti Keskkonnaamet ning kaks eraisikut. Tõrva Vallavalitsuse 11.10.2023 korraldusega nr 2-3/2023/477 fikseeriti lähteseisukohtade ja KSH programmi osas esitatud arvamuste seisukohad.

Avalikud arutelud toimusid 19. septembril 2023 Mulgi Elamuskeskuses ja 20. septembril 2023 Tõrva Kultuurimajas.

Eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH esimese etapi aruanne edastati vastavalt PlanS § 105 lg 1 kooskõlastamiseks koostööd tegevatele ametkondadele ja huvitatud ja kaasatud isikutele PlanS § 99 lg 2 ja 3 alusel. Vallavalitsuse seisukohad eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH esimese etapi aruandes esitatud arvamuste ja ettepanekute kohta fikseeriti 22.10.2025 protokolliga nr 2-1/2025/55.

Ajavahemikus 09.03.2026-19.04.2026 toimus eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH esimese etapi aruande avalik väljapanek, mille käigus esitatud arvamuste, seisukohtade ja vastuväidete osas võttis vallavalitsus seisukoha

.....toimus eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH esimese etapi aruande avalik arutelu.

Planeeringulahenduse kujunemine

KSH väljatöötamise kavatsuse ja lähteseisukohtade koostamisel teostati esmane eriplaneeringu territooriumi lihtsustatud kaardianalüüs, mille raames otsiti asukohti tuulepargile pindalaga vähemalt 150 ha.

Esialgelt sobivad alad olid määratud geoinformaatilise analüüsi käigus, kus välistati tuuleparkide jaoks ebasobivad loodus- ja inimkasutuses alad koos asjakohaste puhvritega, võttes aluseks muuhulgas Helme Vallavolikogu 31.08.2009.a otsusega nr 12 kehtestatud Helme valla üldplaneeringu ja analüüsi ajahetke seisuga koostamisel olnud Tõrva valla üldplaneeringus (Tõrva valla üldplaneering on kehtestatud Tõrva vallavolikogu 21.03.2024 otsusega nr 1-3/2024/6) kajastatud väärtused. Esialgelt sobivate alade analüüsimisel võeti aluseks eeltoodule lisaks olemasolevad väärtused (väljakujunenud asustusalad, kultuuri- ja loodusväärtused) ning kaasnevad mõjud (müra, varjutus, mõju varale, linnustikule, nahkhiirtele, Natura 2000 aladele, rohevõrgustikule jt tegurid). Samuti analüüsiti tuulikute püstitamisega kaasnevat maavarade, jäätmete ja ringmajanduse, avariiolekordade esinemise, riigikaitse objektide, mobiilside, kliimamõjude, põhja- ja pinnavee seisukohast. Kaardianalüüsiga välistati ilmselgelt sobimatud alad tuulepargi asukohaks. Ilmselgelt sobimatute aladena käsitleti kõiki looduskaitsealade alusel kaitstavaid alasid (kaitsealad, hoiualad, püsielupaigad, sh projekteeritavad kaitstavad alad) ja ETAK andmestiku alusel elu- ja ühiskondlikke hooneid 1000 m puhvrvööndiga, välja arvatud juhul, kui kinnistu omanik on nõustunud tuulepargi asukohaga lähemal kui 1 km.

Kaardianalüüsil ilmnis, et eriplaneeringu territooriumil paikneb kaks potentsiaalset piirkonda, millel puuduvad otsesed välistavad tegurid eriplaneeringuga käsitletava objekti asukoha edasiseks valikuks ning millel on olemas piisav territoorium ning sobilik kaugus põhivõrguga elektriühenduse võimaldamiseks. Potentsiaalselt sobilikud kaks ala kajastati eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja KSH programmis koos hindamist vajavate mõjudega, hindamise ulatuse, meetodika ja uuringute vajadusega.

KSH aruandes käsitleti KSH programmis kajastatud potentsiaalselt sobilike alade asukoha 1 (põhjapoolne ala) ja asukohta 2 (lõunapoolne ala) alternatiividena ning vastavalt KSH programmis määratletud hindamisulatusele ning töötati välja eriplaneeringu asukoha eelvalik ja KSH I etapi aruanne, mille käigus analüüsiti tuulepargi rajamiseks esialgselt sobivaid alasid. KSH käigus koondati esmase kaardianalüüsiga leitud alade kohta andmebaasides ja eelnevates piirkonda käsitlevates töödes olemasolev andmestik.

Põhjapoolne ehk potentsiaalne ala 1 on suurusega 1069 ha ning asub Holdre küla, Kahu küla, Karjatnurme küla ja Kirikuküla ning Koorküla haldusterritooriumil. Lõunapoolne ehk potentsiaalne ala 2 on suurusega 2023 ha ning asub Holdre küla haldusterritooriumil.

KSH I etapi aruande koostamiseks viidi läbi ka ülevaatlilikud välitööd alade sobivuse hindamiseks. KSH I etapi aruandes on kirjeldatud ja hinnatud eriplaneeringu elluviimisega

kaasnevaid olulisi mõjusid loodus- ja sotsiaalmajanduslikule keskkonnale, võimalikke alternatiivseid lahendusi ning negatiivsete mõjude leevendamise meetmeid. KSH aruandes on esitatud soovitud potentsiaalsete alade vähendamiseks või täiendavate tingimuste seadmiseks vähendamaks ja vältimaks tuulepargist tekkivat ebasoodsat mõju, kuid otseselt ei ole omavahel võrreldud potentsiaalseid alasid.

KSH I etapi aruandes ja asukoha eelvaliku planeeringulahenduse seletuskirjas on teemade lõikes välja toodud, millele tuleb eriplaneeringu rakendamisel tähelepanu pöörata ning mida eelnevalt täiendavalt uurida. Kavandatav tuulepark tuleb ühendada põhivõrguga, milleks on mõlema ala puhul kavandatud maakaabelliinid, kusjuures nende asukohtade kavandamisel tuleb need paigutada olemasolevate trasside (tee ja elektriliinid) koridoridesse. Seega ei too tuulepargi ühendamine põhivõrguga kaasa negatiivseid mõjusid.

KSH käigus hinnatud mõjukriteeriumitest lähtuvalt võib öelda, et nii põhjapoolne kui ka lõunapoolne ala on looduskeskkonna väärtustelt võrdlemisi sarnased. Kui esmase kaardianalüüsi käigus välistati Natura 2000 võrgustikku kuuluvad alad potentsiaalselt sobilike aladena, siis täiendaval analüüsil leiti, et juhul, kui põhjapoolsele alale ehk alale nr 1 ei kavandata tuuleparki, siis on olemasoleva teabe alusel välistatud oluline ebasoodne mõju kõigi Natura linnu- ja loodusalade suhtes. Eeltoodust tulenevalt on tuulepargi võimalikuks alaks lõunapoolne ala, mille kohta on koostatud eriplaneeringu asukoha eelvaliku etapi planeeringulahendus.

Eriplaneeringu lahendus

Eriplaneeringuga on esitatud lõunapoolse ala osas üksikasjalik lahendus, määratud on tuulikute ja tuulepargi toimimiseks vajalike ehitiste asukohad, kõrgused, ehitusalused pinnad, keskkonnatingimusi tagavad nõuded, keskkonnaseire vajadus nii, et on võimalik väljastada tuulepargi ehitamiseks projekteerimistingimused. Planeeringulahendus näeb ette kuni 21 tuulikust, alajaamast, maakaabelliinidest, tuletõrje veevõtukohtadest ja juurdepääsuteedest koosneva tuulepargi rajamise.

Tulenevalt tuuliku suhteliselt suurest ehitisealusest pinnast, planeeritud tuulikute paiknemisest hajaasustuses ja antud koha eripärast (vajadus võimalikult suures osas maa-alast jätkata metsa majandamisega) soovitakse eriplaneeringuga anda lahendus, mis võimaldab projekteerimisel täpsustada tuuliku asukohta ja samal ajal määrata metsa majandamisest välja võimalikult vähe maad. Tuuliku ehitusalused pinnad on kuni 4 ha suurused, kuna hõlmavad endas ka laba igas võimalikus asendis projektsiooni maal ja võimalikku tuuliku nihutamisruumi. Samal ajal on võimalik, et tuuliku laba käib üle allpool kasvava metsa. Seega saab tekkida olukord, kus mets jäetakse kasvama, kuid selle kasvava metsa kohal tuleb esitada kehtiva õiguse kohaselt hoonestusalala ning sellele tuleb määrata krunt. Hoonestusalale püstitatakse tuulik ja tuuliku ehituseks vajalik nn montaažiplats/kraanaplats. Tuuleparkides montaažiplatsi peale ehitustööde lõppu üldjuhul ei likvideerita, sest seda saab kasutada ka tuuliku hooldustöödeks. Kõigile tuulikutele tuleb rajada ligipääsuteed, mis võimaldavad tuulikute rajamist (sh tuuliku komponentide transporti) ja hilisemat hooldust. Seega on kõigi kruntideni planeeritud kuni 10 m laiune tee, selleks on vaja tuulepargi rajamisest huvitatud isikute ja maaomanike vaheliste kokkulepete alusel laiendada olemasolevat teed või ehitada uus tee (olenevalt asukohast). Kuna kõikide ehitiste jaoks on vajalik ka vastav asjaõigus, siis on tuulepargiala arendajal olemas eelkõikulepped vastavate kokkulepete tegemiseks.

Tuulepark tuleb ühendada põhivõrku. Lõplik liitumispunkt selgub Eleringi väljastatavate tehniliste tingimuste alusel peale eriplaneeringu kehtestamist. Võimalikud teadaolevad alternatiivid liitumiseks on Tõrva alajaam või uus liinile rajatav alajaam.

Tuulepargi tuulikute lähtub müra, mis ei võimalda ehitada elamut või mõnda muud müratundlikku ehitist tuuliku vahetusse naabrusesse. Müra suurus ja levik sõltub tuuliku margist, tuuliku kõrgusest, tuulikute arvust, nende paiknemisest ning maastikust. Eriplaneeringuga seatakse üldplaneeringusse müratundliku ehitise keeluala, mille eesmärk on tagada kvaliteetne elukeskkond piirkonda lisanduda võivate elanike jaoks. Müratundliku ehitise keeluala põhineb keskkonnaministri määrusega „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ sätestatud tööstusmüra normtasemel.

Eriplaneeringu alusel on võimalik väljastada tuulepargi ehitamiseks projekteerimistingimused, mille alusel taotletakse ehitusluba. Kuna nii eriplaneering kui ka KSH I etapi aruanne on koostatud piisava detailsusega, siis ei ole vajalik koostada eriplaneeringu detailset lahendust, vaid on võimalik tuulepargi eriplaneering kehtestada asukoha eelvaliku alusel.

Eriplaneeringus on fikseeritud kaks seiremeetet, mida tuleb kasutusele võtta. Esiteks tuleb teostada hukkunud lindude otsimine koos otsija tulemuslikkuse ja röövluskoormuse testidega kahel aastal peale vastava tuulepargi rajamist vastavalt meetodikale. Seiret teostatakse tuulepargi kõigi tuulikute all (üle kümne tuulikuga tuulepargi puhul võib koostöös Keskkonnaametiga täpsustada seirataivate tuulikute arvu) vähemalt tuulikulaba pikkusega võrdse raadiuse ulatuses mõõdetuna tuuliku tornist (otsimistingimustest lähtuvalt võib otsitava ala ulatust vähendada). Seireskeemi võib seiretööde tulemuste analüüsist lähtudes täpsustada. Kui linnustiku osas ilmneb seiret soovimatu keskkonnamõju, siis tuleb seiret teostavatel ekspertidel välja tuua sobiv meetmepakett keskkonnamõju ärahoidmiseks, minimiseerimiseks või kompenseerimiseks. Teiseks tuleb rakendada nahkhiirte tuvastamist tuulikute labade töötsoonis kahel aastal pärast tuulikute valmimist ja tööle hakkamist kogu nahkhiirte aktiivsusperioodi vältel. Järeelseire tulemuste alusel otsustatakse leevendusmeetmete vajaduse üle. Nahkhiirte tuvastamiseks sobivad nii ultraheli automaatregistraatorid kui ka termokaamera- või radarisüsteemid.

Seega on eriplaneeringus toodud konkreetsed tuulepargi kavandamiseks vajalikud tingimused ning on fikseeritud ennetavad ja leevendavad meetmed. On oluline, et eriplaneeringu kehtestamise otsuse tegemisel on võimalik sätestada täiendavalt kõrvaltingimusi, millega on võimalik näha ette tuulepargi kasutamisele nõuded. Näitena saab tuua tuulikute töötamise peatamise nõude olukorras, kui on oht, et tuulik jätkuval töötamisel võib ületada õigusaktide, eriplaneeringu või haldusaktis kõrvaltingimusena fikseeritud konkreetset arvnäitajat. Selliseks olukorras võib olla näiteks müranõude võimalik rikkumine. Tuleb rõhutada, et sellise kõrvaltingimuse sätestamisel tuleb kaaluda kas nõutav tegevus saab ja peab olema nn automaatne, so mitte eraldi nn käsitsi fikseeritav, vaid tuulepargi töörežiimi üheks osaks olev nõue. Samuti saab seada kõrvaltingimustena töörežiimiga seonduvaid seire kohustusi, nt

kohustus esitada tuulepargi müra kajastavaid andmeid omavalitsusele kord kuus, kes omakorda saab nimetatud andmed avalikustada. Sellisel juhul on tagatud avalikkusele võimalus saada tuulepargi töörežiimi osas teavet võimalikult ruttu ja samuti on tagatud töörežiimist kinnipidamine. Hetkel ei ole selliseid nõudeid eriplaneeringus fikseeritud põhjusel, et kaasatud isikud ei ole nimetatud nõuete fikseerimisest olnud huvitatud.

Kokkuvõtvalt saab nentida, et eriplaneeringus kavandatud tuulepargi alal ei kaasne tuulepargi rajamisega olulist ebasoodsat keskkonnamõju, kui arvestatakse KSH esimese etapi aruandes väljatoodud tingimusi ning rakendatakse eriplaneeringus kajastatud nõudeid ja kõrvaltingimustena sätestatavaid täiendavaid tingimusi.

Selguse huvides on fikseeritud järgmised nõuded eriplaneeringuga kavandatavate ehitiste rajamisel. Lubatud on rajada maksimaalselt 21 uut (st mitte kasutatud) tuulikut, kusjuures tuuliku lubatud maksimaalne kogukõrgus (tuuliku torni kõrgus koos laba pikkusega püstiasendis) on kuni 300 m ja sügavus kuni 6m olemasolevast maapinnast arvatuna ning tuuliku suurim ehitusalune pind (hõlmab ka rootorilabade alust pinda) on kuni 40000 m², tuuliku vundamendi ja teenindava platsi suurim ehitusalune pind on kuni 10 000 m² ning ajutine montaažiplats võib olla täiendavalt kuni 5000 m². Tuulikute asukohtade ja nende teenindamiseks vajalike teede kavandamisel arvestada võimaluse piirides olemasoleva teevõrgustikuga, kasutades seda võimalikult suures ulatuses tuulikupargi siseste kui ka neid avaliku teega ühendavate teede kavandamisel. Samuti tuleb juurdepääsuteede määramisel arvestada Tõrva valla üldplaneeringuga kavandatud teede võrgustikuga, sh riigiteede perspektiivsete trassidega koos liiklussõlmede, ristete, kogujateedega jms; määrata/täpsustada tuulepargi ehitamiseks ja käitamiseks vajalike teede asukohad koos ümberehitusvajadusega ja nende ristumiskohad riigiteedega ning riigiteede võimalikud ümberehitusvajadused. Tuulikute paigutust tuleb optimeerida selliselt, et elamu asukohaga maa-aladel oleks tagatud tööstusmüra öine sihtväärtus vastavalt keskkonnaministri 16.12.2016 määrusele nr 71 ning et eluruumidele kehtivad madalsagedusliku heli normväärtused on tagatud. Madalsageduslikule mürale on kehtestatud normtasemed sotsiaalministri 04.03.2002 määrusega nr 42 „Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid“. Normtasemed on määratud määruse lisas „Madalsagedusliku müra hindamine“, kusjuures juhul kui varjutuse modelleeringu koostamise ajaks on formeeritud siseriiklikud soovituselised varjutuse taseme hindamiseks või soovituslikud piirväärtused, siis tuleb nendest lähtuda. Kõigi tuulepargi ehitiste täpne asukoht ja paiknemine võib ehitusprojekti koostamise käigus muutuda lähtudes detailsemate uuringute tulemustest ning arvestades kavandatavate tuulikute parameetreid, kusjuures tuulikute asukohtade muutmisel ei tohi ületada keskkonnataluvust (looduslike alade osatähtsus ei tohi koridori ristlõikes langeda alla 70% koridori keskmisest läbimõõdust), vajadusel tuleb rakendada leevendusmeetmeid, ning tuulikute asukohtade valimisel tuleb võtta arvesse tuulikute paiknemist maastikus ja sellega kaasnevat visuaalset mõju ehk vajadusel tuleb visuaalse mõju hinnangu alusel tuulikute paiknemist muuta. Mitme tuulepargi samaaegsel kavandamisel tuleb arvestada tuuleparkide visuaalset koosmõju; samuti tuleb arvestada tuuleparkide kavandamisel visuaalse mõju esinemisega ja rakendada meetmeid mõju vähendamiseks: soovitatav on säilitada võimalusel mets/kõrghaljastus kaitsehaljastusena elamute/ühiskondlike ehitiste ümbruses tuuleparkide poolsetes külgedes.

Ehitustööd tuleb läbi viia piirkonnas elavate kaitsealuste lindude negatiivse mõju vähendamiseks väljaspool liigi pesitsusperioodi ning rajada tuulikud kaitsealuste lindude pesitsusterritooriumist võimalikult eemale. Piirkondades, kus tuulepargi ja selle toimimiseks vajaliku taristu asukohad kattuvad või võivad kattuda vääriselupaikadega või Natura elupaikadega, tuleb tuulepargi taristu alusel alal läbi viia kaitsealuste seente, sammalde ja samblike inventuurid (vaadeldava vääriselupaiga või Natura elupaiga ulatuses) ning inventuuri

tulemuste põhjal tuleb vajadusel tuulepargi ehitiste asukohti täpsustada või rakendada leevendavaid meetmeid, mis tagaksid kaitsealuste liikide kaitse. Ehitiste kavandamisel tuleb selgitada välja kogu raadamise ulatus ja taristu rajamisel tekitatud tuulekoridoride mõju ümbritsevatele metsadele lähtuvalt metsatüüpidest ning valdavatest tuulesuundadest; raadamisel tuleb arvestada võimalikult suure puhvertsooni säilitamisega tuulikute ümber ning tagada tuleb, et majandataval metsamaal on võimalik jätkata metsa majandamist nii enne kui ka pärast tuulepargi valmimist ning tuulepargi töö alustamist. Vajalik on tagada maaparandussüsteemide toimimine ja terviklikkus ning tegevusega ei tohi muuta veerežiimi ka süsteemi ümbritsevatel aladel. Ehitiste rajamisel tuleb vältida põhjaveekihtide segunemist ehituslike võtetega. Tuulikud tuleb ühendada elektri põhivõrguga tuulepargi alale rajatavast alajaamast põhivõrgu alajaama kulgevate maakaablitega, kusjuures täpsed liitumiskohad selgitada välja enne projekteerimist koostöös võrgu valdajaga, kusjuures põhivõrguga liitumiseks vajalikke seadmeid ja rajatise on lubatud rajada kogu eriplaneeringu alale, arvestades esitatud tingimusi; tuulikupargi sisene alla 35 kV (tuulikute ja alajaama vaheline) ülekandesüsteem tuleb rajada maa-aluste kaablitega ning maakaabli asukoha määramisel tuleb võimalusel kasutada olemasolevaid tehnilise taristu koridore või nende vahetut lähedust, et vähendada mõju looduskeskkonnale, visuaalset mõju ja maa koormamist erinevate kaitsevöönditega. Ohutuse eesmärgil peavad tulekustutuseks olema ette nähtud uued tuletõrje veevõtukohtad minimaalse igal aastaajal kasutatava mahuga 500 m³, ning veevõtukohtad peavad paiknema rajatavate teeninduste ääres, millel on tehtud asjakohase raadiusega mahasõidud, kusjuures igast tuulikust tuletõrje veevõtukoht peab olema tagatud maksimaalne kaugus kolm kilomeetrit ja iga tuletõrje veevõtukoht peab olema varustatud kuivhüdrandiga. Tuulikute ehitamisel ja kasutamisel tuleb jäätmete teket minimeerida ja jäätmeid taaskasutada, sealjuures tuulepargi ehitamisel rajatud ajutised ehitised tuleb likvideerida ja utiliseerida keskkonnasäästlikult arendaja kulul ning tagatud peab olema tuuliku igakordse omaniku ja/või tuuliku kinnistu omaniku kohustus kasutuseta tuulik demonteerida ja utiliseerida/taaskasutada.

Üldplaneeringu muutmise ettepanekud

PlanS § 95 lõike 8² kohaselt võib eriplaneeringuga teha ettepaneku üldplaneeringu muutmiseks. Koostatav eriplaneering teeb ettepaneku, tagamaks rohevõrgustikule võimalike ebasoodsate mõjude ilmnemise vältimist, täiendada üldplaneeringut kahe rohevõrgustikku täiendava koridoriga. Nimetatud koridori aladest ühe rohekoridori ala ei paikne hetkel eriplaneeringualas, mistõttu on vajalik planeeringuala laiendamine kagu suunas 6,6 km² ulatuses.

Tõrva valla üldplaneeringus on kavandatud Kuuse tee muutmise erateest avalikuks teeks. Eriplaneering teeb ettepaneku muuta kehtivat Tõrva valla üldplaneeringut jättes avalikuks teeks kavandatud tee (Kuuse tee) erateeks. Üldplaneeringut muutvad ettepanekud on nähtavad eriplaneeringu seletuskirja jooniselt 8.

Maakonnaplaneeringu muutmise ettepanek

PlanS § 95 lõike 8¹ kohaselt võib eriplaneeringuga teha ettepaneku maakonnaplaneeringu muutmiseks. Koostatava eriplaneeringuga tehakse ettepanek täiendada Valga maakonnaplaneeringut (kehtestatud Valga maavanema 15.12.2017 korraldusega nr 1-1/17-417) uue tuuleenergeetika arengualaga eriplaneeringus määratud ala osas. Koostatav eriplaneering on kehtivat maakonnaplaneeringut muutev, kuna maakonnaplaneeringu tehnilise taristu joonisel ei ole käesoleva eriplaneeringuga planeeritud asukohas tuulikute arendusala leppemärki. Maakonnaplaneeringusse tuleb kanda käesoleva eriplaneeringu kohane asukoha

eelvaliku etapi tuulepargi eelvaliku ala, va ühendusliini ala kui tuulikute ala. Maakonnaplaneeringu muutmise põhjuseks on maakonnaplaneeringu kehtestamisest oluliselt hiljem rakendunud energiamajanduse korralduse seaduses § 321 sätestatud eesmärk, et aastal 2030 moodustab taastuvenergia vähemalt 100% elektrienergia summaarsest lõpptarbimisest.

Kooskõlastamine ja kaasamine

Planeeringulahenduse koostamisel on arvesse võetud KSH aruandes välja toodud, planeeringu koostamise töörühma märkusi ning asjaomaste asutuste, erinevate huvigruppide ja avalikkuse poolt menetluses tehtud ettepanekuid. Eriplaneering on koostatud koostöös asjaomaste asutuste, erinevate huvigruppide ja avalikkusega. Tulenevalt planeerimisseaduse § 99 lõikest 1 tehakse kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvalik koostöös valitsusasutustega, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi kohaliku omavalitsuse eriplaneering käsitleb. Tõrva Vallavalitsus edastas eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH I etapi aruande kooskõlastamiseks ja arvamuse avaldamiseks asjaomastele ametkondadele ja teistele huvitatud isikutele ning avalikustas eriplaneeringu koos selle lisadega avaliku väljapaneku raames. Esitatud ettepanekutega, seisukohtade ja vastuväidetega on osaliselt arvestatud

Maa- ja Ruumiamet kiitis eriplaneeringu heaks

Eriplaneeringu ja KSH materjalid on kättesaadavad Tõrva valla veebilehel.

Lähtudes eeltoodust ja planeerimisseaduse § 122 lõike 1 alusel ja kooskõlas § 95¹ lõigetega 1 ja 3,

Tõrva Vallavolikogu
otsustab:

1. Kehtestada Tõrva valla tuulepargi eriplaneering asukoha eelvaliku alusel Tõrva vallas Holdre külas (AB Artes Terrae OÜ töö nr 23029ÜP3). Eriplaneeringu koostamisel on arvesse võetud KSH aruande (OÜ Lemma töö 2025) tulemusi.
2. Tõrva Vallavalitsusel korraldada eriplaneeringu kehtestamisest teavitamine vastavalt planeerimisseaduse § 122.
3. Otsus jõustub teatavastegemisest.
4. Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavastegemisest, esitades vaide Tõrva Vallavolikogule haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Karl Kirt
volikogu esimees